
EBA/GL/2015/12

19.08.2015

EBI gairės

dėl įsiskolinimų ir teisės naudotis turtu atėmimo

Turinys

1 skirsnis. Pareiga laikytis gairių ir teikti pranešimus	3
2 skirsnis. Dalykas, taikymo sritis ir apibrėžtys	4
3 skirsnis. Įgyvendinimas	6
4 skirsnis. Reikalavimai dėl įsiskolinimų ir teisės naudotis turtu atėmimo	7

1 skirsnis. Pareiga laikytis gairių ir teikti pranešimus

Šių gairių statusas

1. Šiame dokumente pateiktos pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010¹ 16 straipsnį parengtos gairės. Pagal Reglamento Nr. 1093/2010 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos ir finansų įstaigos turi dėti visas pastangas siekdamos laikytis šių gairių.
2. Gairėse išdėstoma EBI nuomonė dėl tinkamos priežiūros praktikos Europos finansų priežiūros institucijų sistemoje arba dėl to, kaip Sąjungos teisė turėtų būti taikoma tam tikroje srityje. Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 4 straipsnio 2 dalyje apibrėžtos kompetentingos institucijos, kurioms taikomos šios gairės, turėtų jų laikytis ir atitinkamai jas įtraukti į savo praktiką (pvz., iš dalies pakeisti savo teisinę sistemą arba priežiūros procesus), įskaitant tuos atvejus, kai gairės pirmiausia yra skiriamos įstaigoms.

Pranešimo reikalavimai

3. Pagal Reglamento Nr. 1093/2010 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos iki 19.10.2015. privalo EBI pranešti, ar laikosi arba ketina laikytis šių gairių, arba nurodyti nesilaikymo priežastis. Jeigu kompetentingos institucijos iki šio termino nepateiks jokie pranešimo, EBI laikys, kad jos gairių nesilaiko. Pranešimus reikėtų siųsti adresu compliance@eba.europa.eu užpildžius EBI interneto svetainėje pateiktą formą ir įrašius nuorodą „EBA/GL/2015/12“. Pranešimus turėtų teikti asmenys, turinys įgaliojimus pranešti apie gairių laikymąsi savo kompetentingų institucijų vardu. Apie visus gairių laikymosi pasikeitimus taip pat būtina pranešti EBI.
4. Pranešimai bus skelbiami EBI interneto svetainėje pagal 16 straipsnio 3 dalį.

¹ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 12).

2 skirsnis. Dalykas, taikymo sritis ir apibrėžtys

Dalykas ir taikymo sritis

5. Šiose gairėse išsamiau paaiškinti Direktyvos 2014/17/ES² 28 straipsnyje išdėstyti reikalavimai dėl kredito sutarčių, kurioms taikomas Direktyvos 2014/17/ES 3 straipsnis.

Kam skirta

Kam skirtos šios gairės

6. Šios gairės skirtos:
- kompetentingoms institucijoms, apibrėžtoms Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 4 straipsnio 2 dalyje (EBI institucija), kurios taip pat yra Direktyvos 2014/17/ES 4 straipsnio 22 punkte apibrėžtos kompetentingos institucijos. Gairės taikomos tais aspektais, kuriais šios institucijos paskirtos kaip institucijos, kompetingos užtikrinti, kad būtų taikomos ir vykdomos tos Direktyvos 2014/17/ES nuostatos, dėl kurių parengtos šios gairės;
 - taip pat finansų įstaigoms, apibrėžtoms Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 4 straipsnio 1 dalyje, kurios taip pat yra Direktyvos 2014/17/ES 4 straipsnio 2 punkte apibrėžtos kreditorės.

Kam skirti reikalavimai teikti informaciją

7. Nepaisant to, ar į EBI instituciją kreipiamasi pagal 6 straipsnio a punktą, jeigu valstybė narė pagal Direktyvos 2014/17/ES 5 straipsnį paskyrė daugiau negu vieną instituciją ir viena iš jų nėra EBI institucija, pagal tą straipsnį paskirta EBI institucija, nedarant poveikio pagal Hipotekinių kreditų direktyvos 5 straipsnio 3 dalį patvirtintai nacionalinei tvarkai, turėtų:
- nedelsdama informuoti kitą paskirtą instituciją apie šias gaires ir jų taikymo terminą;
 - raštu paprašyti tos institucijos apsvarstyti galimybę taikyti gaires;
 - raštu paprašyti tos institucijos informuoti EBI arba EBI instituciją per du mėnesius nuo pranešimo pagal a punktą dienos, ar laikosi arba ketina laikytis šių gairių; ir

² 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2008/48/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 (OL L 60, 2014 2 28, p. 34).

d. jeigu reikia, nedelsdama perduoti EBI pagal c punktą gautą informaciją.

Apibrėžtys

8. Direktyvoje 2014/17/ES vartojami ir apibrėžti terminai šiose gairėse turi tokią pačią reikšmę.

Užsakomosios paslaugos

9. Jeigu visa kreditoriaus veikla arba kuri nors jos dalis užsakoma iš trečiųjų šalių arba jeigu ją kitais būdais vykdo kitas subjektas, kreditoriai turėtų užtikrinti, kad taip elgdamiesi laikytųsi EBPIK Užsakomųjų paslaugų gairėse nustatytų reikalavimų³, visų pirma EBPIK 2 gairės, kurioje nurodyta, kad „galutinė atsakomybė už tinkamą rizikos, susijusios su užsakomosiomis paslaugomis arba užsakomąja veikla, valdymą tenka užsakančiosios institucijos vyresniajai vadovybei“.

³ Žr. EBPIK (2006), *Užsakomųjų paslaugų gairės*,
<https://www.eba.europa.eu/documents/10180/104404/GL02OutsourcingGuidelines.pdf.pdf>

3 skirsnis. Įgyvendinimas

Taikymo terminas

10. Šios gairės taikomos nuo 2016 m. kovo 21 d., tik 7 dalyje išdėstyti reikalavimai teikti informaciją taikomi nuo [paskelbimo oficialiomis kalbomis diena + 1 diena].

4 skirsnis. Reikalavimai dėl įsiskolinimų ir teisės naudotis turtu atėmimo

1 gairė. Politikos ir procedūrų įdiegimas

- 1.1 Kreditorius turėtų įdiegti ir vis atnaujinti procedūras, kuriomis galėtų kuo anksčiau nustatyti, kurie vartotojai patiria mokėjimo sunkumų.
- 1.2 Kreditorius turėtų įdiegti ir vis atnaujinti politiką ir procedūras, kuriomis veiksmingai spręstų klausimus ir bendradarbiautų su mokėjimo sunkumų patiriančiais vartotojais. Bendradarbiavimo su vartotojais politikoje reikėtų numatyti, kad kreditorius teikia pakankamą informaciją, pavyzdžiui, interneto svetainėje arba rašytinėje medžiagoje, ir padeda mokėjimo sunkumų patiriančiam vartotojui.
- 1.3 Kreditorius turėtų surengti pakankamą darbuotojų, kurie bendrauja su mokėjimo sunkumų patiriančiais vartotojais, mokymą.

2 gairė. Bendradarbiavimas su vartotoju

- 2.1 Kai vartotojas patiria mokėjimo sunkumų, kreditorius turėtų dirbti su vartotoju ir nustatyti, kodėl kilo sunkumų, kad galėtų imtis reikiamų veiksmų.
- 2.2 Visais atvejais, kai kreditorius bendrauja su vartotoju dėl vartotoją ištikusių mokėjimo sunkumų, turėtų būti gerbiamas vartotojo privatumas.
- 2.3 Kreditorius ir visi jo vardu veikiantys tarpininkai turėtų palaikyti tokio lygio ryšį ir taip bendrauti su mokėjimo sunkumų patiriančiu vartotoju, kad šis ryšys būtų proporcingas informacijos poreikiams ir nebūtų pernelyg intensyvus.

3 gairė. Informacijos teikimas ir pagalba vartotojui

- 3.1 Kreditorius turėtų vartoti aiškią ir paprastą kalbą.
- 3.2 Kreditorius turėtų teikti pagalbą ir informaciją mokėjimo sunkumų patiriantiems vartotojams bent apie:
 - a) praleistų arba tik iš dalies įvykdytų mokėjimų skaičių;
 - b) bendrą nepriemokos sumą;
 - c) už nepriemoką priskaičiuotus mokesčius;

d) vartotojo bendradarbiavimo su kreditoriumi taisant padėtį svarbą.

3.3 Jeigu vartotoją ištikę mokėjimo sunkumai tęsiasi, kreditorius turėtų pateikti vartotojui šią informaciją:

- a) apie padarinius, praleidus mokėjimą (pvz., sąnaudas, delspinigių normą, galimybę prarasti turtą ir pan.); ir
- b) apie vyriausybės ir (arba) viešąsias schemas arba paramą, kuriomis galima pasinaudoti.

4 gairė. Pertvarkymo eiga

4.1 Spręsdamas, kokių veiksmų imtis arba kokias lengvatines priemones taikyti, kreditorius turėtų atsižvelgti į individualias vartotojo aplinkybes, vartotojo interesus, teises ir gebėjimą grąžinti skolą. Lengvatines priemones gali sudaryti viena iš šių nuolaidų arba abi šios nuolaidos vartotojui:

- 1. visos kredito sutarties arba jos dalies refinansavimas;
- 2. ankstesnių kredito sutarties sąlygų pakeitimas; be kitų dalykų, galima:
 - a) pratęsti hipotekos laikotarpį;
 - b) pakeisti hipotekos rūšį (tai yra hipoteką, pagal kurią mokama pagrindinė skolos dalis ir palūkanos, pakeisti hipoteką, pagal kurią mokamos vien palūkanos);
 - c) tam tikram laikotarpiui atidėti visos arba dalies skolos įmokos grąžinimo terminą;
 - d) pakeisti palūkanų normą;
 - e) pasiūlyti suteikti mokėjimo atostogas.

5 gairė. Susitarimų su vartotoju dokumentavimas ir duomenų saugojimas

5.1 Kreditorius turėtų dokumentuoti priežastis, dėl kurių vartotojui pasiūlyta (-os) galimybė (-ės) tinka pagal individualias vartotojo aplinkybes, ir turėtų surinkti ir pagrįstos trukmės laikotarpį saugoti pakankamai duomenų apie savo susitarimus su sunkumų patiriančiu vartotoju.